

בש"פ 7446/22 - שפיק אבו אלקיעאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7446/22

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

העורר: שפיק אבו אלקיעאן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו במ"ת 10373-03-22 שניתנה ביום 02.11.2022
על ידי כבוד השופט צ' קפאח

תאריך הישיבה: כ"א בחשון התשפ"ג (15.11.2022)

בשם העורר: עו"ד דרוישנאשף

בשם המשיבה: עו"ד עינת גדעוני

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט צ' קפאח) במ"ת 10373-03-22 מיום 02.11.2022. בגדרה, נדחתה בקשת העורר לשחררו לחלופת מעצר שבפיקוח אלקטרוני.

תמצית עובדות כתב האישום והרקע לבקשה

2. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות: אינוס (שני מקרים), לפי סעיף 345(א)(1)

לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); מעשה סדום, לפי סעיף 347(ב) לחוק בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק; מעשה מגונה בכוח (שני מקרים), לפי סעיף 348(ג1) לחוק; מעשה מגונה, לפי סעיף 348(ג) לחוק; ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק.

3. בקצירת האומר, על פי עובדות כתב האישום, העוררה הציע למתלוננת - תיירת מצרפת - להסיעה למלון בו שהתה. המתלוננת נעתרה להצעתו, אולם בהמשך התחרטה וביקשה מהעורר להכווין אותה לתחנת הסעה של תחבורה ציבורית. העורר בתגובה פנה אליה באיום "בואי איתי אני חמוש", והשניים המשיכו לכיוון רכבו. משנכנסו לרכב, העורר ביצע במתלוננת את המעשים שפורטו בכתב האישום.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

5. ביום 25.04.2022, נקבע כי קיימות ראיות לכאורה הקושרות את העורר לביצוע המיוחס לו; ושקיימת עילת מעצר סטטוטורית. ביום 21.07.2022, לאחר שהוגשו תסקיר מעצר ותסקיר משלים (להלן ביחד: התסקירים הראשונים), הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. זאת, בהתבסס על עמדת שירות המבחן, אשר סבר כי מן העורר נשקפת מסוכנות שלא ניתן לאיין בחלופת המעצר שהוצעה, תחת פיקוחם של המפקחים שהוצעו.

6. העורר הגיש ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מימים 25.04.2022 ו-21.07.2022 (בש"פ 5534/22, השופט י' כשר), במסגרתו השיג הן על הקביעה כי קיימות ראיות לכאורה בעניינו; הן על האופן שבו נערכו התסקירים הראשונים. בהחלטתו, דחה השופט י' כשר את הערר, תוך שציון, כי "טוב יעשה העורר אם ימקד מאמציו בגיבוש הצעות למפקחים נוספים ו/או הצעה לאתר חלופי המרוחק מיישוב מגוריו, ויביאם במסגרת בקשה מתאימה בפני בית המשפט קמא".

7. בהתאם לכך, הגיש העורר לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו, במסגרתה הציע מפקחים נוספים. ביום 14.09.2022, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר נוסף (להלן: התסקיר השני), ובו ייבחנו המפקחים שהוצעו. ביום 02.11.2022, לאחר שהוגש התסקיר השני, התקיים דיון בבית המשפט המחוזי, בסופו דחה בית המשפט את בקשת העורר לעיון מחדש בתנאי מעצרו, בציינו כי:

"בסוג זה של עבירות קיימת חשיבות עליונה להמלצות שרות המבחן. השופט אינו בוחן כליות ולב ואין לו הכלים לעמוד אחר הדחפים המניעים אדם... לקביעות שרות המבחן בדבר מסוכנות [העורר - ח.כ.] יש תימוכין. לכך יש להוסיף את עברו הפלילי. עניינו של [העורר - ח.כ.] נבחן שוב ושוב ע"י שרות המבחן והתוצאה היא ששרות המבחן נותר איתן בדעתו אודות מסוכנות [העורר - ח.כ.]. הלכה היא כי בטרם תיבחן חלופת מעצר, על [העורר - ח.כ.] לדלג בראש ובראשונה על משוכת האמון. יש להזכיר כי גם במקום מעצר בפיקוח אלקטרוני ניתן לצאת. בנסיבות הללו, אינני רואה מקום וטעם לבחון את המפקחים".

8. העורר לא השלים עם החלטה זו, ומכאן הערר שלפניי.

9. במסגרת עררו משיג העורר על כך שבית המשפט המחוזי לא נתן דעתו להתרשמות שירות המבחן מהמפקחים שהוצעו, אשר נמצאו על-ידו מתאימים לפקח. עוד הוא טוען, כי על אף ששירות המבחן לא בה המלצה לשחררו, הדבר נעשה ללא שנבחנה עוצמת המסוכנות הנשקפת ממנו; ובהתבסס על שיקולים שאינם עולים בקנה אחד עם חזקת החפות העומדת לו, וביניהם - שהוא אינו מזהה בעייתיות במעשיו ואינו סבור שהוא זקוק לטיפול. בנסיבות אלה, טוען העורר, ובשים לב להתרשמות שירות המבחן מהמפקחים שהוצעו, היה מקום לסטות מהמלצת שירות המבחן ולהורות על שחרורו לחלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני.

10. בדיון שנערך לפניי, חזר בא-כוח העורר על עיקרי טיעוניו שבכתב. בפרט צוין, כי בהתאם להחלטתו של השופט י' כשרבבש"פ 5534/22, ומשהמפקחים שהוצעו נמצאו מתאימים על-ידי שירות המבחן, היה על בית המשפט המחוזי להורות על שחרור העורר לחלופת מעצר.
11. באת-כוח המשיבה, מנגד, טענה כי יש לדחות את הערר. לעמדתה, החלטתו של בית המשפט המחוזי "נכונה ומדויקת" ומתיישבת עם החלטתו של השופט י' כשרבבש"פ 5534/22. באת-כוח המשיבה ציינה, כי בהחלטתו, הותיר השופט י' כשר את שיקול הדעת לקבוע את תנאי מעצרו של העורר לבית המשפט המחוזי. כמו כן, המליץ השופט י' כשר לעורר למקד את מאמציו באיתור חלופת מעצר "המרוחק מיישוב מגוריו", ואילו החלופה שהוצעה נמצאת במקום מגוריו. לבסוף ציינה באת-כוח המשיבה, כי נוכח המסוכנות הרבה הנשקפת מהעורר, אין מקום לשחררו לחלופת מעצר.
- דיון והכרעה
12. לאחר שעייתי בבקשה ובנספחיה ונתתי דעתי לטענות הצדדים ובאי-כוחם, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.
13. בהתאם לסעיף 21 לחוק המעצרים ופסיקת בית משפט זה, יש לעצור נאשם בפלילים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בהתקיים שלושה תנאים: קיומה של עילת מעצר; קיומן של ראיות לכאורה הקושרות את הנאשם לביצוע המיוחס לו בכתב האישום; והיעדר אפשרות להגשים את מטרת המעצר בפועל בדרך של חלופת מעצר (בש"פ 7419/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (10.11.2022)). השאלה העולה בענייננו ממוקדת בתנאי השלישי, והיא – האם לאור העובדה ששירות המבחן מצא את המפקחים שהוצעו מתאימים לפקח על העורר, ובשים לב לאמור בבש"פ 5534/22, היה על בית המשפט המחוזי להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר? כפי שצינתי, סבורני כי יש לענות על כך בשלילה.
14. לא מצאתי ממש בטענת העורר שנטועה בבש"פ 5534/22, ואילו מנגד, מצאתי ממש בתשובת המשיבה אשר לכך. לשיטתי, במסגרת בש"פ 5534/22 לא נקבעה כל הוראה אופרטיבית ביחס לאפשרות לשחרר את העורר לחלופת מעצר; והדברים עליהם תולה העורר את טענתו נאמרו בגדר למעלה מן הצורך.
15. יתרה מכך, אף אם נניח לצרכי הדיון כי בבש"פ 5534/22 נקבעה הנחיה כזו או אחרת על-ידי השופט י' כשר, הרי שממילא אין מקום לקבל את טענת העורר. ראשית, כפי שצוין בפסקה 16 להחלטתו של השופט י' כשר, היה על העורר להציע חלופת מעצר במיקום "המרוחק מיישוב מגוריו", ואילו המיקום בו הוצע לפקח עליו אינו אלא בית מגוריו. שנית, כפי שצוין השופט י' כשר, בצורה מפורשת שאינה משתמעת לשני פנים – אין בהחלטתו כדי להביע כל דעה או לכבול את שיקול דעתו של בית המשפט המחוזי. הוזה אומר, גם במידה שהעורר היה מציע חלופת מעצר באתר מרוחק ממקום מגוריו; וגם במידה שחלופת מעצר זו הייתה נמצאת מתאימה על-ידי שירות המבחן – לא היה בכך כדי לחייב את בית המשפט המחוזי להורות על שחרורו לחלופת מעצר.
16. כן יוער, כי איני מקל ראש בטענות העורר המתייחסות לשיקולים שהנחו את שירות המבחן שעה שלא המליצו על שחרורו לחלופת מעצר. אכן, חלק מנימוקיו של שירות המבחן למסקנתו, וביניהם, כי העורר "לא גילה נכונות לבחינה מעמיקה את [טעות במקור – ח.כ.] התנהלותו שהייתה ברקע למעצרו, [טעות במקור – ח.כ.] תפס בעמדה השוללת כל בעייתיות, היה ממוקד בעצמו והתקשה לראות את האחר..." – אינם נקיים מכל קושי. זאת, נוכח חזקת החפות העומדת לעורר (השוו: בש"פ 8128/12 קנזי נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (29.11.2012)).
17. יחד עם זאת, איני סבור שיש בכך כדי לשנות את המסקנה אליה הגעתי. ראשית, טענות דומות במהותן לאלה אותן מעלה העורר ביחס לנקודה זו, הועלו ונדחו, בבש"פ 5534/22, ואין מקום לאפשר לו "מקצה שיפורים" במסגרת

ערר זה. שנית, גם אם ננפה את הנימוקים עליהם עמד שירות המבחן אשר מעוררים לכאורה את הקושי עליו הצבעתי - דומה כי לא ניטל מלוא עוקצה של ההמלצה. כך, למשל, עיון בתסקירים הראשונים ובתסקיר השני מעלה, כי שירות המבחן העניק משקל, בין היתר, לעברו הפלילי והתעבורתי של עורר; לאורח חייו הבעייתי - הן בהקשר המשפחתי, הן בהקשר התעסוקתי; ולכך שהעורר אינו מזהה כל פסול בהתנהלותו ביחס לאלה.

18. לאור האמור לעיל, וכן נוכח חומרת המעשים המיוחסים לעורר ונסיבות ביצועם, וכן עמדת שירות המבחן - לא מצאתי מקום להיעתר לערר.

19. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ב בחשון התשפ"ג (16.11.2022).

ש ו פ ט
